

Debesuota, šilčiau.
Saulė teka 5:33, leidžiasi 8:00

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1738 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LVIII

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Gegužio-May 13 d., 1971 m.

Kaina 15c

113

DIDELIS ŽEMĖS DREBĖJIMAS TURKIJOJE

POPIEŽIAUS LAISKAS PALIECIA NAUJĄ DEMOKRATINĘ BENDRUOMENĘ

ROMA. — Dvylikos tūkstančių žodžių apaštališkame laiške, kuris bus viešai paskelbtas šį penktadienį, popiežius Paulius VI skatina krikščionis ieškoti naujos demokratinės bendruomenės formos, perspėdamas nepersimti marksizmo ir nežabotą liberalizmą, o pasirinkti socialinėms parainoms „pluralizmą, galintį tapti krikščionišką tikėjimą vesti prie skirtingų išpaigojimų“. Laiške diskutuojamos nelygybės tarp turtingųjų ir neturtingųjų tautų, rasinė diskriminacija, moterų emancipacija, jaunomenės protestai, miestų negerovės ir pakartojamas gimdymų kontrolės bei abortų pasmerkimas. Tą laišką popiežius adresavo Kanados kardinolui Maurice Roy, pontifikalinės teisingumo ir taikos reikalams komisijos pirmininkui. Laiško kopijos išsiuntinėtos įvairių šalių katalikų vyksupams.

Šį laišką ekspertai pavadino „didesnio masto socialine enciklika visais atžvilgiais išskiriant jo formą“. Enciklikos yra adresuojamos visai hierarchijai tuo tarpu pontifikaliniai laiškai — tik pavieniams asmenims ar grupėms. Apaštališkuoju laiškų kardinolui Roy atžymimos 80 metinės sukaktuvės nuo paskelbimo popiežiaus Leono XII enciklikos „Rerum Novarum“ (Apie Naujus Dalykus), kurioje buvo atmetamas socializmas, pripažinta teisė į privačią nuosavybę ir teisinga atlyginimą bei rekomenduojamos tarpininkaujantios organizacijos tarp valstybės ir individo bei grindžiamas kelias į katalikišką darbo uniją sąjūdį. Popiežiaus Pauliaus naujajame dokumente marksizmo atmetimas turi galvoje bažnyčios remiamo Italijos darbininkų sąjūdžio — 700,000 narių Krikščionių Darbininkų Sąjungos skilimą. Pats popiežius Paulius, tuomet buvęs popiežiaus Pijaus XII padėjėjas, prieš 25 metus padėjo įsteigti tą sąjūdį. Atskilusioji dalis pasisakė prieš kolaboravimą su komunistais ir socialistais, bet antroji didesnioji dalis pasiliko ištikiama socializmui.

Laišką kardinolui Roy popiežius Paulius pareiškė: „Krikščionis, kuris nori gyventi ištikimai savo tikėjimui politinėje akcijoje, negali be sau prietaravimo priklausyti ideologinėms sistemoms, kurios yra radikalios ir esmėje priešingos jo tikėjimui ir jo žmogaus sąvokai — nei marksizmo ideologijai, jos ateistiniui materializmui, jos smurto dialektikai ir individo kolektyvą absorbuojančiai būdai... nei liberalizmo ideologijai, kuri siekia išaukštinti individo laisvę be jokių varžtų“.

CAPE TOWN. — Pietų Afrikos chirurgas Christian Barnard po dviejų metų pertraukos vėl padarė širdies perkėlimo operaciją. Mirusio asmens širdį gavo 44 metų kalnų sprogimo specialistas Dirk Van Zyl. Nesakoma, iš ko jis paveldėjo širdį.

Dr. Barnard vėl perkėlė širdį

CAPE TOWN. — Pietų Afrikos chirurgas Christian Barnard po dviejų metų pertraukos vėl padarė širdies perkėlimo operaciją. Mirusio asmens širdį gavo 44 metų kalnų sprogimo specialistas Dirk Van Zyl. Nesakoma, iš ko jis paveldėjo širdį.

Dr. Barnard skundėsi negavęs iš ligoninių pakankamai pacientų, kuriems būtų galima įdėti svetimą širdį. Jis grasino palikti Groot Schuur ligoninę ir keltis į kitą, jei jam nebus leista tęsti širdies persodinimo operacijų. Ši paskutinė operacija buvo Barnardo šešta, ji truko septynias valandas.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Teismas atmetė laikraščio leidėjų skundą, siekiantį užkirsti kelią pašto valdybai pakelti laiškų ir siuntinių persiuntimo kainas ir, jei apeliaciniai teismai nepakeis sprendimo, nuo sekmadienio laiškei kainuos 8 centai, oro pašto — 11 centų, atvirlaiškiai — 6 c. PHNOM PENHAS. — Kambodijos artillerijos sviediniai padarė žalą istoriniam Angkor Vat miestui, jo paminklams ir meno turtams. Vyriausybė pažemino kapitoną, įsakiusį apšaudyti buvusią Kambodijos sostinę, kuri statyta 12-tame šimtmetyje.

LONDONAS. — Doleris laikosi gan tvirtai Europos rinkose, nežiūrint Vokietijos ir Olandijos valiutų „plaukiojimo“, ieškant naujo santykio su doleriu. Europos biržoje spekuliacija vyksta Japonijos valiuta, nes tikimasi jos vertės padidėjimo. SALISBURY. — Rodezijoje besislapstęs čigakietis biznesierius Steinberg, kuris pasisavino apie 7 milijonus Cosmopolitan banko pinigų, pareiškė spaudai esąs nekaltas. Jis pareiškė norą pastoviai apsigyventi Rodezijoje, tapti jos piliečiu.

MADRIDAS. — Apie 150 ispanų, dešiniųjų radikalų, susirinko vienoje katalikų bažnyčioje ir pagerbė Hitlerio atminimą, išskausdami už jo sielą mišią. Tuo buvo prisiminta 26-ta sukaikta nuo Adolfo Hitlerio mirties. CAPE KENNEDY. — Technikai erdviojo tyrimo centre ruošia naują Mariner raketą skridimui į Marsą. Dar aiškiai nustatyta, kodėl nepasisekė Mariner 8 kelionė. Tas neaiškus galai atidėti naujo erdvėlaivio išsivimui.

NEW DELHI. — Šveicarija, paprašyta Pakistano, sutiko tarpininkauti Pakistano ginče su Indija dėl abiejų šalių diplomatų pasikeitimo. MASKVA. — Sovietų Sąjungos pareiškė protestą Amerikai, kaltindama Amerikos karo laivą dėl jo susidūrimo su sovietų vilkiku Korėjoje jūroje. Notoje sakoma, kad amerikiečių laivas ir jo nelegalūs veiksmai buvo susidūrimo priežastis.

BEIRUTAS. — Libano užsienio reikalų ministeris ieško Vatikano, Paryžius ir Romoje užtarimo ir paramos arabams, kurie reikalauja, kad Jeruzalės rytinė dalis būtų sugrąžinta Jordanijai. Libanas sako, kad izraelitai iš Jeruzalės padarys tik turistinę centrą, kad ji yra šventas krikščionių ir musulmonų miestas.

Šiaurės Vietnamo visai vyrai tarnauja kariuomenėje, todėl moterys atlieka daug vyrų darbų. Šioje sovietų propagandos nuotraukoje matomos vietnamietės ugniasėdės.

RYTŲ PAKISTANUI GRESIA BADAS

Millionas žuvo sukilime, nuo bado gali žūti dešimtys milijonų

DACCA. — Rytų Pakistane kariuomenė žiauriai numalšino bengalų sukilimą ir nedidelės kovos vyksta tik atskirose vietovėse. Pakistano valdžia, būdama tikra savo laimėjimu, net išleido šešis užsienio korespondentus, kurie buvo visi prieš šešias savaites, kovoms prasidėjus, ištremti. Korespondentai praneša apie dideles skerdynes. Daug žmonių išūdė pakistaniečiai kareiviai, tačiau dar daugiau žuvo nuo atskirų genčių tarpusavio kovų. Sakoma, kad šis sukilimas bengalų žemėje atnešė mirtį milijonui gyventojų. Bengalai skerdė Rytų Pakistane esančius pundžabio genties, paprastai gyvenančius Vakarų Pakistane, žmones ir hindus. Atskirą taikinį sudarė musulmonai, persikėlę iš Indijos — mohadžirai, kuriuos skerdė ir hindai ir bengalai.

Šalia karinių taikinių: tiltų, keltuvų, kelių, buvo sugriauta tūkstančiai namų, sudegintos, išplėtos krautuvės ir dirbtuvės. Bengalai kapojo galvas mohadžiram, o šie bendradarbiavo su kariuomene, išduodami bengalų judėjimo vadus. Daugelyje vietovių sudaryti taikos komitetai yra vadovaujami centro valdžiai ištikimų mohadžirų. Sukilimo metu žuvusių skaičius yra didelis, tačiau jis bus vieni niekai, palyginus su ateities mirusiais nuo bado. Alkis jau dabar yra bengalų kasdieninis palydovas. Jei nepavyks suorganizuoti milžiniškos paramos užsienio, Rytų Pakistane per ateinančias savaites nuo bado gali mirti 10 ar daugiau milijonų žmonių.

Kaimyninėje Indijoje didėja pabėgėlių iš R. Pakistano skaičius. Per dieną apie 60,000 bengalų pereina sieną. Anksčiau į Indiją pabėgo bengalų sukilimo vadai, o dabar bėga vargšai žmonės nuo gresiančio bado. Pirmieji pabėgėliai buvo daugiau vidurinės, politikuojančios klasės žmonės. Kai kurie atsivežė šiek tiek pinigų. Dabar bėgantieji neturi nieko. Indijos vyriausybė nelengva juos priimti, nes pačioje Kalkutoje nėra pakankamai darbo ir duonos visiems 8 milijonams indų gyventojų. Indija steigia pabėgėlių stovyklas, kuriose vienas žmogus išgyvena už 13 centų per dieną. Skaityta, kad Indijoje jau yra pusantro milijono R. Pakistano pabėgėlių. Jų skaičius vis didėja.

Jungtinės Tautos, Raudonoji Kryžius ir kitos organizacijos jau pradėjo rūpintis pakistaniečių šelpimu. Didelė šio darbo dalis teks Amerikai.

Cukrus apkartino britų įstojimą

BRUSELIS. — Britanijos pasitarimai su Europos rinkos valstybėmis dėl įstojimo į rinką sąlygų padarė geroką pažangą. Rinkos vadovai sutiko, kad Britanija ir toliau palaikytų tamprūs ryšius su savo kaimynais valstybėmis. Britai galės ir rinkoje būdami importuoti piemenaltes, fanerą ir kitas prekes. Britams leidžiama importuoti be ypatingų muitų arbatžolės. Didžiausi ginčai kilo dėl cukraus ir dar nesutarta šiuo klausimu.

Britanija perka cukrų iš Karibų jūros kraštų, kurie irgi prašosi priimami į Europos rinką ne pilnai, bet specialiais nariais. Europos valstybės nesipriešina, planuodamos pirkti iš Karibų jūros šalių bananus, vaisius, romą, tabaką ir įvairius prieskonius. Cukrus yra didžiausia kliūtis. Europa pati gamina cukrų iš runkelių ir nenori išleisti cukrinių nendrių cukraus.

Pigios cigaretės bus dar brangesnės

NEW YORKAS. — Kada New Yorko valstija uždėjo cigarečių mokesčius 1.20 dol. už kartoną, o miestas uždėjo po 40 centų už kartoną, daug New Yorko gyventojų ėmė paštą užsisakyti cigaretes iš šiaurinės Karolinos, kur mokesčių cigaretėms nėra ir kartonas parduodamas po 3.32 dol. Kelios š. Karolinos žmonės padarė gerą biznį.

Dabar mokesčių inspektoriai pasirūpino specialiais įstatymais, kurie verčia paštą įsakyti komunistinio idealo, pamokė suvažiavusius unijos sekretorius Kulidžanov.

ALEXANDRIA. — Buvęs Amerikos armijos generolas Carl Turner buvo nuteistas trim metais kalėjimo už nelegalių ginklų surinkimą iš Čikagos policijos ir jų pardavinėjimą savo reikalam. Jo dar laukia teismas už pajamų mokesčių nemokėjimą.

SUGRIAUTAS 30,000 GYV. MIESTAS

ANKARA. — Turkiją vėl ištiko didelė žemės drebėjimo nelaimė. Pirmieji pranešimai sako, kad žuvo 58 žmonės, tačiau žuvusiųjų skaičius neabejotinai bus didesnis, kai kariuomenė pradės atkasinėti miestelių ir kaimų griuvėsius. Daugiausia nukentėjo pietvakarių Turkijos miestas Burdur, 30,000 gyventojų, nes apie 70 nuosimčių jo namų buvo sugriauti. Kai kurie kaimai buvo sugriauti 100%. Nukentėjo Antalja, Denizli, Mugla, Isparta ir Aydin miesteliai.

Agnew pagyrė Čikagos policiją

SPRINGFIELDAS. — Viceprezidentas Agnew, atvykęs į Ilinois valstijos legislaturą ragino valstijos įstatymų leidėjus paremti lėšų pasidalinimo programą, kurią siūlo vyriausybė, norėdama perkelti iš federalinės valdžios į valstijų valdžias dalį atsakomybės. Savo kalboje Agnew plačiai palietė Washingtono buvusias demonstracijas ir pastebėjo, kad Amerikos spauda ir televizija daug pasimokė iš tų demonstracijų nuo 1968 m. Viceprezidentas pareiškė, kad Washingtono policija praėjusią savaitę, lygiai, kaip Čikagos policija 1968 metais, užsitarnauja pagyrimo. Kai kuri spauda turėtų atsiprašyti Čikagos policijos už 1968 m. skelbtus pasmerkimus, pareiškė Agnew.

Nemažai kritikos susilaukė ir Washingtono policija už masinius suėmimus, kurių metu įkalėjimus pateko daug nekaltų asmenų. Sakoma, kad policija gavėse griebė kiekvieną su ilgais plaukais.

Sprendžia sovietų filmų problemas

MASKVA. — Sovietų kinematografijos darbuotojų suvažiavime pasigirdo balsai prieš sovietų respublikų gaminamus filmus. Vyriausias filmų pramonės politrukas Lev Kulidžanov savo kalboje pasisakė prieš „buvusių tautinių papročių ir gyvenimo būdo garbinimą“. Jis kalbėjo apie „etninę egzotiką“, kuri esanti pasenusi ir dabar pakeičiama socialistinės realybės.

Paskutiniaisiais metais, švenčiant 50 metų sukaktį nuo bolševikų revoliucijos, sovietų kino teatrai buvo apversti įvairiais filmais apie Leniną, apie revoliuciją ir karo laikus. Žmonėms tie filmai tiek nusibodo, kad ir patys kino pramonės vadovai ėmė reikalauti daugiau filmų apie „kasdieninį gyvenimą ir paprastus žmones“, apie idomius žmones ir įdomias problemas, kurios pagautų žiūrovo jausmas ir protą. Nustatyta, kad 75% filmų žiūrovų sudaro jaunimas. Jam reikia filmų pagalba įdiegti komunistinio idealo, pamokė suvažiavusius unijos sekretorius Kulidžanov.

DUBLINAS. — Buvęs Airijos premjeras Sean Lemass, 71 m. mirė savo bute. Jis buvo premjeru nuo 1959 iki 1965 m.

Johnsonas: Rusai grasino įsikišti

NEW YORKAS. — Buvęs prezidentas Johnsonas televizijos programoje atidengė 1967 m. sovietų grasinimą įsikišti net ir karinėmis jėgomis, jei Izraelis nesustabdydys savo žygio į arabų valstybes. Premjeras Kosyginas paskambinęs Johnsonui „karštu telefonu“ į Baltuosius Rūmus ir perdavęs grasinimą, kartu pridėdamas, kad sovietai karo nenori.

Prezidentas Johnsonas įsakęs gynybos sekretoriui McNamaraui tuoj pasiųsti karo laivus, kurie buvo apie 300 mylių nuo Sirijos pakrančių, artėjančių iki 50 mylių nuo Sirijos, Johnsonas žinojęs, kad sovietai seka kiekvieną JAV karo laivyno judesį ir suprast iš tų laivų krypties, kad Amerika sovietų grasinimų nebijo.

Užsidarė Čikagos lenkų dienraštis

Amerikos lenkų susivienijimo organas „Dziennik Zwiazkowy“ praėjo pirmadienio nr. patalpiniui The Polish Publishing Co., kuri leidžia Amerikos lenkų katalikų dienraštį „Dziennik Chicagoski“ pranešimą, kuriame rašoma, kad „dėl svarbių finansinių sunkumų, kurie privertė leidyklą praversti reorganizaciją, Dzienniko Chicagoski ir kitų leidinių spausdinimas nuo šios dienos laikinai sustabdomas“.

„Dziennik Chicagoski“ leidėjai ir redakcija prašo visų skaitytojų ir draugų supratimo ir kantrybės, užtikrindami, kad bus imtasi visų galimų žingsnių, kad būtų galima suklestėti dienraščio, kuris per 80 metų tarnavo lenkų visuomenei, Jungtinėms Valstybėms ir Lenkijai“.

LONDONAS. — Viešbučio gaisre žuvo 8 asmenys, daugiausia viešbučio tarnautojai ispanai. Dar 10 buvo sužeisti.

PAVASARIS SANDŪNUOSE

Dabar pats laikas. Kas dar nebuvo praeitą savaitę, būtinai turėtų tūlėti padaryti ateinančią. Būtent pasigėrėti ir atsigerėti pagaliau grįžusio pavasario pirmosiomis dienomis. Kur gražiau tai gali patirti, jei ne Palos Hills — Willow Springs miškų saugonėse, o dar daug gražiau Indianos Sandūnuose, kur Chicago lietuviai nuo pat šios atsiradimo kelintą gentkartę keliauja kuniškos ir dvasiškos jėgos pasisemti.

Nebėra to „laukinių“ gamtos gražiečių, kur nuvykę Sandūnus (San Dunes) lietuviai seniau galėdavo pasistatyti savo paliepes ir „pagyventi“, bet tebėra ir žada toliau būti nors ir „sivilizuotos“ bei „sukultūrintos“ Michigano paežerės, kur lietuviai yra skaitlingiau apsigyvenę ir artimą priglauti pasirengę, dėl to kiekvienas pastogės, užkanas ar atsigalvimo reikalingas savaitgalietis viso to atras pasirenkamai.

Tokia proga teks pasinaudoti praeitą savaitę. Pradėsime nuo antro galio.

UNIJOS KRANTINĖ

Lietuviai naujienai galbūt ir gerai daro darydami kaip amerikiečiai pionieriai darė — palikdami originalius indėniškus vietovardžius. Dėl to šian-

dien apstu tokių muzikališkų pavadinimų, kaip Saganaške, Vaukegan, Okečobee, Cataaunuga, Osko, Menominee (Me no money!). Dėlto ir naujausioji, populiariausioji lietuvių vasarvietė kad ir laužytu liežuviu tebevadina „Junijonpieras“.

Union Piere aną sekmadienį, gegužės 9 dieną pavasaris buvo ką tik atgyjavęs ir kaipo toks tebebuvo pačioje grožybėje, net „rabinai“ tebegiedoję, nors kitur jau spėjo ir vaikus išvesti. Du lietuviškos gyvybės židiniai jau rušėjo: „Lengvin Resort“. Kieme jau stovėjo du svetimi automobiliai ir pats Petras (proprietorius) savo Nerono ir kitu panašiu vokišku vilku vedinas po kiemą vaikščiojo, o Marikė (jo žmona) juoda ilga suknele apsivilkusi, bet pavasariškai nusiteikusi bėgiojo. Gretimai, didžiausio Michigano paežerėje lietuviško rezorto Gintaro erdviam kieme jaunimas kamuoji svaigė ir kelios „mašinos“ (automobiliai) rodė, kad sezonas jau atidarytas. Pro milžiniškų medžių ką tik praskleistas blizgantis lapus nuo Gintaro kaimelio majestotiškais, amžinai melsvas ir nepaisant vis didėjančio teršimo vis dar svarus Michigano ežeras ir saulėkaitoje deimantais pasipuošęs švitėjo. Savininkų

Sovietų Sąjungoje šiais metais atsirado amerikiečių stiliaus krautuvės, vadinamos „Universam“, kurias sovietams padėjo įrengti Italijos technikai. Šitokios krautuvės sovietų miestų gyventojai gali greitai apsipirkti, tačiau pastebėta, kad reikia daugiau patarnautojų, kurios sako, kad rusai nedėtų prekių į kišenes.

Karaičių šeima jau atsikėlusį vasarai apsigyventi.

NAUJIEJI BUIVOLAI

Lietuviškas New Buffalo pavadinimas dar neišrastas, tad vartoju savo nukaltą vardą. Tai yra jaunatviškai linksma senyvo amžiaus piliečių (senior citizens) gyvenvietė, kur senųjų ir „naujųjų“ lietuvių ateivių yra apstu, bet jie vargu besusiūnka ir patydomis reikiama nebeturėdami jokios savo organizacijos. Senesnieji Naujųjų skaitytiniai Juozas ir Valerija Pučkoriai abudu savo rimtus negalavimus nugalėję ir abu sveiki drūti ir pajauję, nesukubėdama laukia liepos mėnesį savo 54 metų vedybinių gyvenimo sukaktuvių. Tulpės, dafodilai ir lėlijos pačiame sužydėjime.

New Buffalo turi didelį sportiniam ir žvejybos laiveliams bei kuteriams uostą, iš kurio šiuo metu coho salmon (lašišų) gaudyti ir ežero tolumas kasdien išplaukia spiečiai motorlaiviai!

LITUANIKA

Beverly Shores, seniau populiariai Sandūnais vadinti, paskutniais metais pradeda garsėti savo naujuoju Lituanika parku ir darosi vis labiau sekliuzyvia (savyje užsidariusi).

šia) aukštesniosios vidurinės klasės bendruomenė. Ji jau vien tuo sekliuzyviu, kad medžiais apaugusiose kopkalinuose ir jų daubose yra pristatę daug nepaprastai puošnių ir stilingų vilų, vasarviečių ir apskritims metams gyvenimiškių rezidencijų, kurias planavo ir statė vien lietuviai inžinieriai bei architektai, jų tarpe daugiausiai atlikę broliai Masuliai. Inž. architektas Erdvilas Masulis yra ir Beverly Shores lietuvių pasididžiavimo — Lituanikos parko architektas.

Lituanikos parkas, prieš porą metų tebebuvo maldų ir žasogaišų prielėpęs lūnas, kur tik varlūzai ir siurbėlės veisdavosi, šiandien išvalytas, balagiliu, švaraus vandens baseinu su švariais balto smėlio krantais padarytas, žaidimams aikštės išcimentuotos ir vaidinimams originalus amfiteatras pradėtas statyti. Parko pilno įrengimo tikslais liepos mėnesį įvyks didelė šventė, kurios proga apie Lituanikos parką plačiau išgirsime.

Čia bus vieta paminėti, kad prie Lituanikos parko suplanavimo ir įrengimo daug prisidėjo ir padėjo žinomoji lietuviškų organizacijų veikėja, žymaus Sandūnų lietuvių veikėjo Krikščūno dukterė Kristi-

na Austin, kuri su šeima didesnę metų dalį Sandūnuose gyvena.

Lietuviškų vasarviečių šiandien Sandūnuose veikliausia tebėra Mildazių (ir jų uošvių Česnų) Lakeside Villa.

Mėlynasis Michigano ežeras šiomis dienomis buvo didingai ramus ir ypatingai gražus, bet tarsi ir šią vasarą matyt, gerokai gadinis vasarotojų ir viešnių nuotaka — „alwies“ vadinamų žuvelių jau dabar poros pėdų platumo režis nukreiktas paplūdimiais ir pesimistai spėja, kad šiemet jų bus panašiai kaip buvo prieš trejus metus. Bet žmonės jau išmoko su ta sloga kovoti ir kiekvienas stengiasi jas ką tik bangoms išmetus ko greičiau išai ko giliausiai pakasti.

Sandūnų kaimeliai baltuote baltuoja pačiame krūmelių sužydėjime.

J. Pr.

SKAITYK „NAUJIENAS“ — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

FLORIDA

Velykos pas šventą Petrą

St. Petersburgo Lietuvių Klubas jau pasidarė visų lietuvių centru, į kurį suvažiuoja namiškiai ir svečiai iš visos Floridos, nebekalbant apie turistus iš kitų kraštų, ypač iš šiaurės.

Velykos yra didžiosios pavasario šventės, kurių proga turėjau laimės susitikti su svečiais nuo Detroito — Al ir Stasė Ketauskais, žiemavusiais šioje kaimynystėje. Abudu gimę čia Amerikoje, bet lietuviai jiedum pasilieka pirmaisiais draugais. Praeitą žiemą juodu buvo apsigyvenę Tamos priemiestyje, labai ramioje ir jaukioje aplinkoje.

Al ir Stasė Ketauskai aplanko lietuvių organizacijų parengimus ir klubus. Velykų proga nuvažiuavome į St. Petersburgo Lietuvių Klubą banketą-balių. Laimė, kad anksti nuvažiuavome, tad dar įtilpom į salę ir per gerus žmones gavom stalą dėl pietų, o kas kiek vėliau atvažiuavo, tai ir į salę nebeįtilpo, o apie stalą vėlesniesiems ne svajoti nebebuvo galima. St. Pete Liet. Klubas turi labai gerą vardą ir patyrusius valdybos narius bei klubo tvarkytojus, kurie parengimus ir kitus reikalus gražiai ir pavyzdinčiai tvarko.

Vienas šio klubo peiktinas dalykas, tai iš seno pasilikęs paprotys tas „čipsų“ pardavinėjimas. Kai salė kimština svečių prisigėrusių, kaišiojimas svečiams po nosim ir siūlymas pirkti laimę, o paskui ko ne visą valandą trunkantis tos „laimės“ laimėtojų šaukimas ir skirstymas daugelį svečių bereikalingai tik vargina. Kai kurie svečiai net iš salės pasišalino kol kermėšius praeis. Klubas savo skolas jau yra išmokėjęs ir finansiškai gana stipriai sto-

vi, tad galėtų atgyvenę belgti ir svečiams verčiau duoti progos daugiau prie bufeto pasivaikšinti, nes „laimėjimams“ užsitęsęs bufetas veikia tuščias li-

šiam velykiniame bankete buvo vardais ir pavardėmis iššaukta ir perstatyta daug svečių iš toliau. Jų tarpe buvo net kelios šeimos iš Kalifornijos.

Turėjau laimės susipažinti su kaliforniete Elena Grybunkiene ir jos broliu. Elena ašarojama papasakojo baisius pergyvenimus per didįjį Los Angeles žemės drebėjimą. Sakė, kad ji niekam gyvam nelinkėtų pergyventi tokį baisų žemės sujudimą. Atrodė, kad jos namas virsta ir bilė minutę nugrimis į prisiverusią žemę... Ir taip kar-tojosi kas kelios minutės.

Jie negalėjo išlaikyti to nervų sukrėtimo, atsisėdėjo savo namo ir atsikėlė į St. Petersburgą pastoviai apsigyventi kaip tik ras tinkamą namą. Tikrai, kad p. Elena ir jos broliukas ras tinkamą ir laimingą gyvenimą Floridoje ir linkiu jiems laimingos ateities.

Centrinėje Floridoje sausra-iki šiol visus tebėkankina, lietaus bent kelintą mėnūtį nėra, rėjom ne lašo, žmonių neglės-nieji šuliniui pradėjo ištuštėti, jau tenka gręžti giliau į žemę. Tamos miestas visai rimtai susirūpinęs, kur ir kaip savo gyventojams gauti daugiau vandens.

Onutė

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
— TIKRĄ SKAITĄ
Lietuviai bėgi perka ir perkauda
ir progos sužinoti tikrą
NAUJIENAS

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

Prof. Vaclovo Biržiškos

**SENUJŲ LIETUVIŠKŲ
KNYGŲ ISTORIJA**

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygos gausite, jei pinigų pasiūsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

ATEINA BIRŽELIS...

Seniau mus žudė kulkomis, dabar — daiza. Prel. J. Kučingis

Yra ne tas pat, ar lenkti galvas tremtiniais, mirusiems kankinių mirtimi Sibiro taigose ir kovoje už laisvę, ar beilčiai linkioti budeliams ir paklusti jų agentams bei agitropo talkininkams, apeinančiams konfirmacijos priesaikas ir duotus pažadus. Minint baisiojo birželio tremimus ir protestuojant prieš Sovietų vykdomą genocidą, kviečiame palaikyti prieškomunistinę spaudą ir pirkti leidinius, objektyviai rašančius apie komunizmą, o ne jo propagandą.

Liudas Dovydenas, MĖS VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Vytautas Volertas, PRAGARO VYRESNYSIS. Premijuotas romanas, 273 psl., kaina 5 dol. Jame aprašoma kaip bolševikai valdo ir vargina žmones paverę juos Lietuvoje.

Jurgis Gaišda, AGONIJĄ. Romanas, 408 psl., kaina 5 dol. Aprašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos narių elgėsys tragiškose dienose.

Stefanija Rūkiene, GRIZIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai, parašyti ramiu, klasišku stiliumi apie sunkią paverę lietuvių dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems garsiosios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kainuoja 6 dol.

Juozas Kapsčinskis, ŠIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie diant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose, Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klatingumas paveriant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS IŠPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymas, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

K. Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ SĄJUNGA. Ši knyga įdomi tiek vos paskaitinčiai, tiek intelektualai. 309 psl., \$1.00.

D. Kuraitis, MAGIŠKŲJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpodžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumų neapgauna intusūto ir agitropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

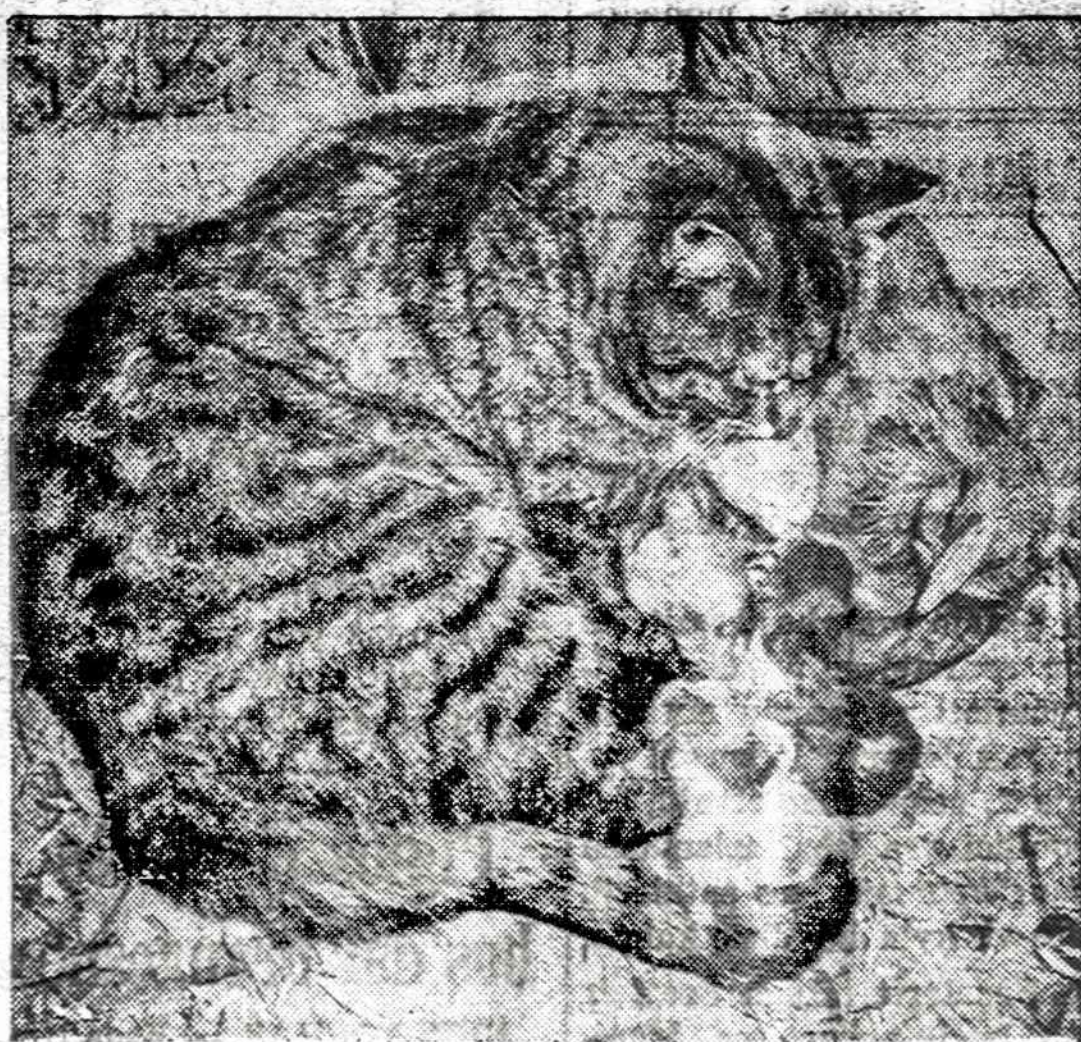
V. Macionas, VINČAS KRĖVĖ SAVO LAIKUOSE 1944-54 m. 40 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie lietuvių kultūrinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasijuokime visi, skaitydami Križo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 52 psl., \$1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant pastu ir pridant čekį ar piniginę perlaiką.

Charles Martin, gyvenęs North Mesa, Colorado turi labai rūpestingą vilką, kuri gerai sugyvena su jo kate. Katė katė atsiveda kačiukų, vilkas globoja kartu su motina. Katė pasiūlinus, vilkėla tupi ant kačiukų.

**An important reason for
buying Bonds when you're young
is for when you're old.**

Someday you're going to retire. Let's hope you're ready. Let's hope that you won't be living off your children.

Let's hope you'll have more to live on, and for, than Social Security.

Let's hope you'll be self-sufficient, able to grow old with dignity, respected by others and able to keep your own chin up.

Let's hope you're planning for tomorrow.

Regardless of the ups and downs of your other assets, you have to start with a nest egg, a kitty, something in the sock you can always depend on.

One way you can do this most painlessly is by participating in the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-a-Month Plan where you bank.

U.S. Savings Bonds now pay 5% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year; thereafter 5.20% to maturity). That's the highest rate ever.

Let's not hope for a better tomorrow. Let's plan on it.

Bonds are safe. If they mature, or are redeemed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. They may be deferred until redemption. And always remember, Bonds are a good way to save.

Take stock in America. With higher paying U.S. Savings Bonds.

The U.S. Government does not discriminate on the basis of race, color, or religion in the sale of its bonds.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

ATOSTOGOS URUGVAJAUS SOSTINĖJ

Mūsų žemės planeta šiais laikais pasidarė maža. Mano žmona, gavusi dvi savaites atostogų, sumanė jas praleisti Urugvajaus sostinėje, Montevideo mieste. Sekmadienį, balandžio 17 d., 9:00 val. vakaro, iš New Yorko Pan American lėktuvu aš ir žmona pasileidom kelionėn: New York-Buenos Aires — Argentina. Kitos dienos rytą 11:30 val., mūsų lėktuvos nusileido Montevideo mieste, Carrasco aerodrome.

Čia mus pasitiko giminės ir parsivežė į namus. Su giminėmis nesimatėm 45 metus ir vieni kitų negalėjom pažinti.

Lietuvos nepriklausomybės metais (1925), jie išemigravo į Braziliją. Tais metais iš Lietuvos į Braziliją išemigravo apie 30 tūkstančių lietuvių. Emigrantams Brazilijoje įsikurti buvo labai sunku. Juos išnaudojo kavos plantatoriai milijonieriai.

Lietuvos vyriausybė, pati būdama neturtinga, emigrantų negalėjo finansuoti nei kitaip paremti. Jie buvo palikti Dievo valiai. Prasidėjo jų didieji vargai. Be darbo, be kalbos, visų stumdami ir neapkenčiami. Nepakęsdami karšto klimato ir išnaudojimo, iš kavos plantacijų, nutaikę pragą, nakties metu daugumas emigrantų pradėjo bėgti į miestus ieškoti geresnio gyvenimo ir darbo. Bet ir mieste buvo labai sunku rasti darbo. Miesto darbų nebuvo, o kalbos nemojėms sudarė ir nemažai sunkumų.

Montevideo yra Urugvajaus sostinė. Miestas gražus, turi

apie 2 milijonus gyventojų, o visoje Urugvajaus valstybėje yra virš 3 milijonų gyventojų. Valstybinė kalba ispanų. Žmonių rasė baltaodžiai. Montevideo miestas yra įsikūręs prie Rio de Laplatos jūros kranto. Visu jūros pakraščiu yra labai dideli gražūs plažai maudymuisi. Visu jūros pakraščiu pristatyta gražių vilų ir aukštų modernių namų. Namus ir vilas pastatė Amerikos milijonieriai. Vasaros metu suvažiuoja turistai į Montevideo Rio de Laplatos jūroje sūriame vandenyje pasimaudyti. Daug turistų atvažiuoja iš Argentinos, Brazilijos ir Amerikos.

Amerikos milijonieriai tas vilas išnuomoja ir surenka iš turistų milijonus dolerių. Visu Rio de Laplatos jūros pakraščiu yra pravaista plati autostrada apie 140 kilom. ilgumo važiuoti su automobiliais iki Brazilijos rubežiaus.

Urugvajų valdo dvi partijos. Dabar valdžioje yra krikščionių demokratų partija. Žmonės ją vadina baltųjų partija. Antroji — raudonųjų, atseit, komunistų. Prieš 150 metų Urugvajus vedė karą su portugalais. Kariuomenės vadas Harvasio Artigas portugalus sumušė ir su 33 kareiviais užėmė Montevideo tvirtovę Fortolesa.

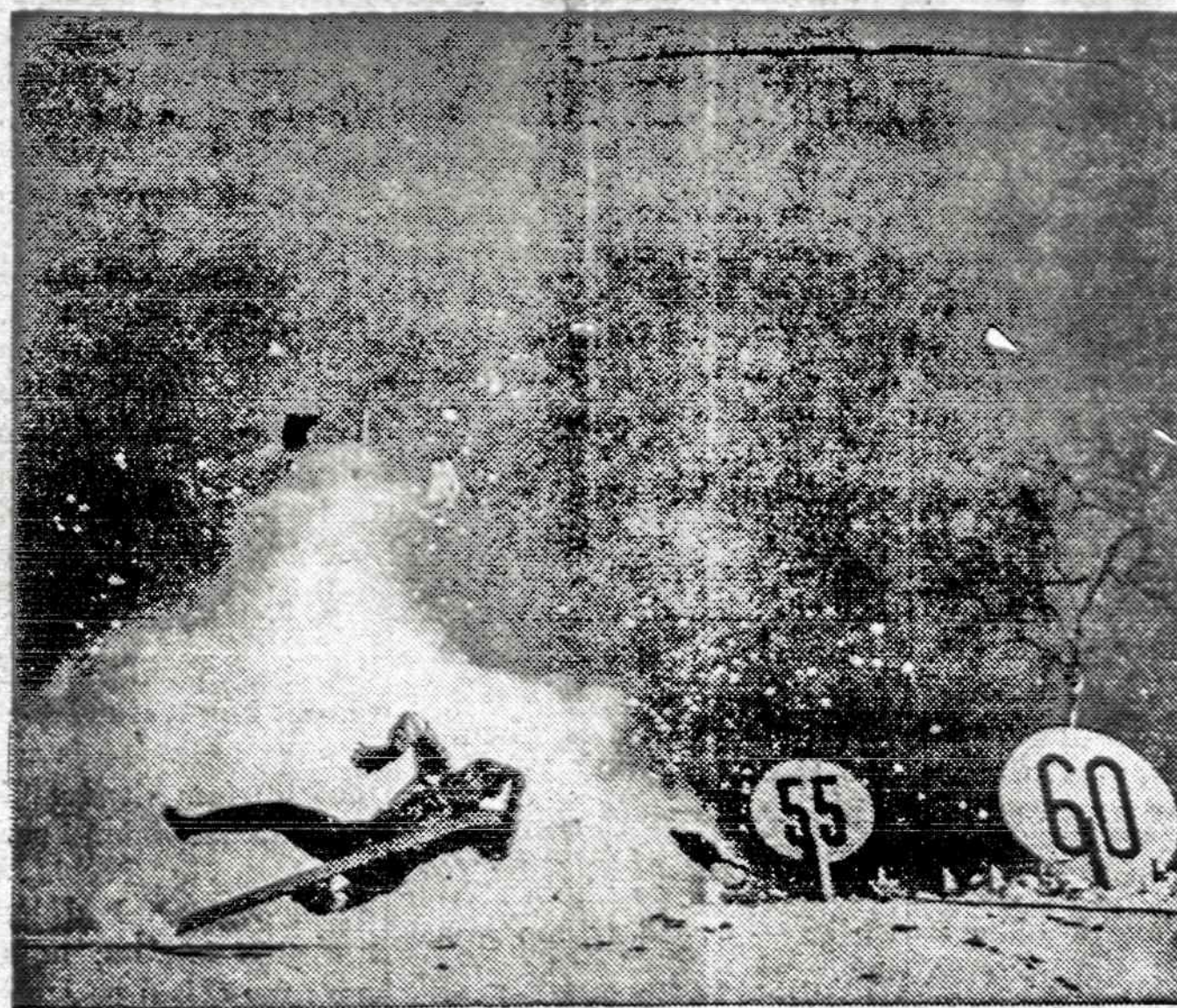
Priešas buvo galutinai sumuštas, ir Urugvajus išvaduotas. Urugvajiečiai Harvasio Artiga labai gerbia, jam Montevideo miesto centre yra iš bronzos išlietas didingas paminklas, aplink apdėtas su marmuru. Miesto centre didžioji gatvė pavadina

ta Artigos vardu ir iš abiejų pusių apsidinta palmių medžiais. Žmonių yra dvi klasės — milijonieriai ir darbininkai (biednieji). Vidurinės klasės nėra. Pramonė menka, mažai turi fabrikių, daug jaunų vyrų ieško darbo, bet jo negauna.

Žemės ūkį fazendas valdo milijonieriai. Visa Urugvajaus pramonė — tai gyvulių ūkis. Milijonieriai valdo didžiausius žemės plotus, augina daug gyvulių, karių, avių ir kiaulių, kurias kasdien pristato į Montevideo skerdyklą. Vietos fabrikai apdirba mėsą ir gyvulių odas. Mėsą ir gyvulių odas eksportuoja į užsienio valstybes. Krautuvės pilnos įvairiausių prekių, dauguma prekių importuoja iš užsienio valstybių, Vokietijos, Amerikos, Prancūzijos ir kt. Tekstilė — rūbus gamina vietos fabrikai ir pasiūtus eksportuoja į užsienį.

Automobilių matyti mažai. Visą judėjimą mieste palaiko autobusai. Keliai geri, gatvės išgrįstos. Susidomėjau ir su švogeriu nuėjau apžiūrėti biednųjų rajono. Kaip pamačiau jų gyvenimą ir trobesius, net širdis mane nukratė.

Kadangi ten ir žiemos metu šilta, medžių lapai žali, geles lauke žydi, medeliai pilni citrinų, bet dar citrinų žalios, jos nusirops rūgpiūčio mėnesį. Rugšėjo mėn. prasideda ten pavasaris. Biednųjų rajone gyvenami nameliai sukalti iš surūdijusios skardos. Viduje nėra virimui valgio pečių. Visur vartoja valgiui virti primusus. Tokį didelį skurdą aš pamačiau pirmą kar-

Suomijoje dar gili žiema, vyksta slidžių varžybos. Vienas slidininkas šuolyje į tolį gerokai prisitrenkė. Virš jo matomas juodas taškas yra — batas, dar aukščiau matosi nuskrudusi slidė.

Nuotaikinga Juodkrantės skaučių sueiga

Jūros skaučių Juodkrantės tuntas su pavasario nuotaikomis bunda keliasi ir ryžtasi veikti: kelti bures, "plaukti į jūrą...". Pavasarinė jūros skaučių tunto sueiga įvyko š. m. bal. mėn. 25 d., "Margutis" radijo patalpose. Sueigoje dalyvavo keliasdešimt skaučių, udrų, jų tėvelių ir ilga gretė jūros skaučių vadovų ir svečių brolių vadovų besirūpinančių jaunimo jūriniu skautavimu. Nepriklausomos Lietuvos jūrinės valstybės idėjos puoselėjimu, jos gyvinimu. Viso sueigoje dalyvavo artai šimtas asmenų.

Skaucių sueiga buvo praversta pagal visus skautybės sistemos ir metodologijos reikalavimus: visos skautės ir vadovės uniformuotos, visos rikiuotos, sueigos programa suplanuota iš anksto ir organizuotai su visomis išskilimų ceremonijomis praversta. Įsakymo keliu pristatė naujai išrinkta tuntininkė, j. s. Dalia Bylaitienė. Naujai perorganizuoti ir skaučių vienetai: laivai, valty, paskirtos vadovės, paskiestos laivų globėjos, vieno laivo — s. dr. Juozė Aglinskienė.

Už savo gyvenime. Besižvalgydamas po skurdžių rajoną, mano žvogėris parodė iš surūdijusių blėkų apkalta namelį, kuriam buvo paslėptas tupomųjų pagrobtais anglų diplomatas. Vėliau jis buvo paleistas gyvas (pamiršau jo pavardę).

Urugvajaus žemė derlinga, viskas gerai auga, tik prasta valdžia, kuri nesirūpina biednuomene ir darbininkais. Savo laiku Amerikos vyriausybė Urugvajaus biednuomenei pasiuntė nemažą sumą pinigų, tie pinigai nuėjo pro šalį ir biednuomene siunčiamos Amerikos paramos negavo. Vyriausybės politikieriai, gavę tą paramą, sunaudojo savo asmeniškiesiems reikalus. Patyrusi Amerikos vyriausybė, patyrusi apie nesąžiningumą, pašalpą Urugvajui nutraukė.

Už Montevideo teka upė Santa-Lucia, kuri įteka į Rio de Laplatos jūrą. Netoli Brazilijos sienos susijungia Rio de Laplatos jūra su okeanu. Susijungimo vietoje matosi Mėlyna juosta skirianti abi jūras. Žuvys, patekusios iš okeano už mėlynos juostos ribų į sūrų Rio de Laplatos vandenį, greit nugaišta. Petras Markūnas

kuo jos galėtų jam padėti, kaip jį apsaugoti nuo visokių grobinių žvėrelių ir t. t.? Algis vos spėjo savo sesytems atsakinėti! Brolis Algis, taikliai ir tiksliai atsakymais kiek apmąsčius mažųjų sesyčių žingiedumą pelėdžiuku, vadovų pakviestas, paskambino gitara, nuotaikingai ir mokoviškai kėlis muzikos kūrinėlius, prie jo prisidėjo ir dar dvi sesės ir seserys, tai: V. V. Živilė ir v. Vilija Bilaisytė, kurios taip pat gana gražiai paskambino gitara. Sueigininkai — visiems programos pildytojams nuosirdžiai atsidėjo: ilgai ir griausmingai paplojo. O kai sesė naujoji tuntininkė, Dalia Byla — "enė atnešė parengusi ir gražiai meniškai įrišusi dainų rinkinį — savos "gamybos" dainorėlį ir kiekvienai tunto skauti padėjo, ir kai visos pradėjo traukti sutartines, tai atsirado pavojus ir "Margučio" storiui nulėkti drauge su nuotaikingos dainos garsu...

Juodkrantės tunto skautėms ir vadovėms belieka tik linkėti tokia pat, sueigos nuotaikų ir darbo ryžto dvasia žengti pirmyn: į LSS-gą ir ten drauge su visomis skautėmis seseriškai, nuosirdžiai skautauti. Sujungtomis, seseriškomis širdimis ir rankomis drauge kelti bures ir plukdyti laivą į Baltijos jūrą! Sese Audra Brž.

SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, REISINGIAUSIAS ŽINIAS

LITUANICA, IND.

Lietuviški Sandūnai ir toliau lietuvijs

Su artėjančia vasara jaučiasi ir matosi vis daugiau besikuriančių tautiečių Beverly Shores apylinkėje, statančių naujus namus arba įsigyančių esamus.

Šią vasarą tikimasi pamatyti naujai pastatytą lietuvišką maitos krautuvę Broadway gatvėje.

Lituanikos parke miesto pignais jau pradėta lieti teniso aikštės, gi vietos "Dunes Women Club" padovanojo teniso tinklus. Vietos lietuvių klubas ruošiasi Lituanikos paminklo dedikacijai liepos pradžioje.

Lygiai smagu stebėti vis grąžėjančią vietos bažnyčią, statomą lietuvių rangovo ir suprojektuotą lietuvių architekto.

Pirmą kartą miestelio istorijoje net policijos viršininkas yra lietuvis! Labai smagu. Čia buvis

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozė Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos pasikaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijungs kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių švie-sulių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozė Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kainą 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

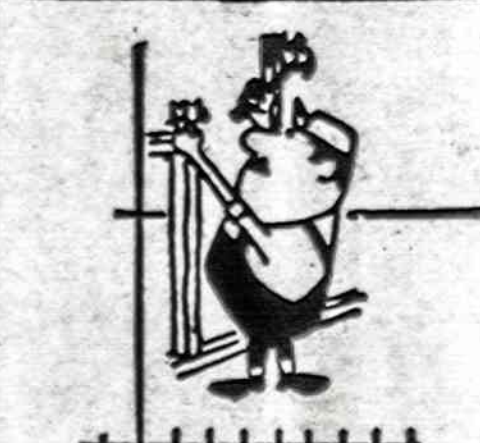
Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year, other countries \$23.00 per year.

15 cents per copy. 15 c. on Saturday
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose
metams \$22.00
pusiui metų \$12.00
trims mėnesiams \$7.00
vienam mėnesiui \$3.00
Kitose JAV vietose:
metams \$20.00
pusiui metų \$11.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Dolerio krizė

Pereitas savaitgalis sukrėtė Europą. Visai netikėtai ir nelauktai laikraščiai ir per radiją paskelbė, kad Amerikos doleris susvyravo, jo vertė pradėjo smukti Europoje. Vakarų Vokietijos stambieji bankai paliovė supirkinėjė dolerius pagal nustatytą paritetą (valiutų santykį). Dalykas toks, kad prieš kurį laiką Bendrosios rinkos valstybės, įskaitant Šveicariją ir Ameriką nustatė savo valiutų vertę, pasiremamos doleriu. Bendrai imant buvo nustatyta, kad už dolerį bus mokama tam tikras skaičius prancūziškų frankų, vokiškų markių, anglišių šilingų, itališkų lirų ir t. t.

Tiesa, pasirašiusios valstybės nebuvo jau griežtai įsipareigojusios laikytis susitarimo. Galėjo pasireikšti ir šiois tokis svyravimas: pavyzdžiui, jeigu kurio krašto valiuta kiek daugiau pakildavo ar nusmukdavo santykių su doleriu, tai tuoj buvo daromi žygiai, kad tos valiutos nusmukimas ar pakilimas nepažeistų nustatytos ribos. Na, o toji nustatyta riba buvo apie du nuošimčiai. Tokiu būdu, jeigu, sakysime, prancūzų frankas nuo tos ribos nenukrypdytų, tai viskas buvo nu tvarkoje.

Pereitą savaitgalį tas Europos valiutos paritetas ryšium su doleriu staiga susvyravo, vokiečių bankai nebėrėjo daugiau pirkti amerikoniškų dolerių, ypatingai vadinamųjų eurodolerių ir mokėti už juos pagal iš anksto nustatytą kainą. O tai daugiausia dėl to, kad tie doleriai tiesiog užplūdo Vokietiją (o taip pat ir kitus Europos kraštus).

Visa tai privedė prie to, kad dolerio vertė ėmė smukti. Jau prieš kokius ketverius metus už dolerį Vokietijoje nebebuvo mokamos keturios markės, o pereitą savaitgalį vienu tarpu doleris buvo nusmukęs net iki pusketvirtos markės. Dabar jo vertė laipsniškai kyla (vadinasi, už dolerį mokama kiek daugiau), tačiau ankstyvesnės savo vertės jis vis dėlto neatgavo.

Buvo pradėję plisti gandai, kad Vakarų Vokietija pakels vertę savo valiutai (atseit, markėms). Tačiau nuo to žygio ji susilaikė. Vietoje to, ji, kaip sakoma, laisvai leido markėms "plūduriuoti". Toks "plūduriavimas" markių vertę gali kiek padidinti arba, tam tikru atveju, sumažinti. Tai priklausys nuo įvairių aplinkybių, nuo bendros Europos, o gal ir iš dalies nuo viso pasaulio ekonominės padėties.

JONAS VAICIONAS

PINIGAI LAISVINIMUI IR NE

Nėra abejonės, kad Lietuvių Bendruomenės gyvybė ir veikla telkiasi LB apylinkėse. Ne Bendruomenės centruose vyksta lietuviškas gyvenimas, bet atskirose lietuviškose kolonijose. Tiesa, LB centrinės vadovybės savo aplinkraščiais ar bendraraščiais apylinkių valdyboms pasiūlo minčių, bet jos, tos mintys, daugiau organizacinio pobūdžio. Apylinkių vidaus veikla lieka pačiai apylinkės valdybai. Apylinkės valdyba taikosi prie vietos sąlygų ir dirba savo darba daugiau ar mažiau savarankiškai.

Tenka labai teigiamai vertinti Vidurio Vakarų (čikagieš) Apygardos Valdybos užmojų, metiniame apylinkių atstovų sąvažiavime įrašant į darbotvarkę apylinkių valdybų atstovų žodinius pranešimus. Tik tokie gyvi pranešimai gali sudaryti bendrą vaizdą apie Lietuvį Bendruomenės gyvenimą. Anksčiau dažniausiai tokie pranešimai raštu būdavo atiduodami suvažiavimui.

Kas išsunkia dabartinę dolerio krizę. Kodėl jis, kuris buvo taip branginamas ir vertinamas per daugelį metų, staiga sunegalavo? Kodėl pats turtingiausias kraštas pasaulyje ima lyg šlubuoti?

Prisiminkime tik netolimą praeitį. Kas atsitiko po pirmojo pasaulinio karo, kai Europa buvo sumiokota, kai daugelyje kraštų siautė badas, kai tiesiog milijonai kentė didžiausią skurdą.

Kas tada tiems milijonams ištisė pagalbos ranką, išgelbėjo juos nuo mirties?

Toji pagalba Amerikai atsiėjo bilijonus ir bilijonus dolerių. Po antrojo pasaulinio karo Europos atstatymui Ameriką pagal Marshallo planą vėl paskyrė Europos valstybės bilijonus dolerių, kurie suteikė jai progos atsigrębti ir atsistoti ant tvirtų kojų.

O paskui? Šiaurės Amerikos Atlanto Sąjunga (NATO), kuri apgyvendino Europą nuo raudonojo tvano, Amerikai kainavo irgi bilijonus dolerių (ir dar tebekainuoja, nes Amerika vis dar Europoje tebeleiko didelę kariuomenę).

Taigi iš Amerikos milijonai ir net bilijonai dolerių vis dar tebeplaukia į Europą (kariuomenei išlaikyti ir kitiems reikalams), o iš ten tie doleriai, palyginti lėtai grįžta į Ameriką. Vadinamasis "mokejimo balansas" (Amerikos įsiskolinimas) didėja.

Kokia išeitis? Jau keliamas balsas, kad Amerika iš Europos turi ištraukti bent pusę tos kariuomenės, kurią ji ten laiko dabar. Tai, aišku, labai sumažintų išlaidas.

Tai viena priemonė. Tačiau dolerio krizei pašalinti ir jo pajėgumui atstatyti, nėra abejonės, būtų Vietnamo karo baigimas. Dėl karų juk ir kyla visokios negerovės, įskaitant depresijas bei piniginių sistemų krizes.

nigai buvo renkami, leidžiant aukotojui pasirinkti, kokiam tikslui pinigai duodami. Tiesa, būta ir tokių apylinkių, kur rinkliava buvo vykdoma tik Altai.

Svarstant klausimą iš esmės, reikėtų pagalvoti apie patį rinkliavos tikslą. Vasario 16 minėjimų proga aukos, atsižvelgiant į seniai nusistovėjusią taisyklę, būdavo renkamos Lietuvos laisvinimo reikalams. Kada mes, vadinkime, naujieji ateiviai, pabėgėliai nuo maskvinio bolševizmo, čia atvykome, pamatėme ir supratome, kad Vasario 16 minėjimuose aukos būdavo renkamos tik tam vienam tikslui — Lietuvos laisvinimui per Amerikos Lietuvių Tarybą. Mes ir negalvojome, kad būtų galima aukoti kam nors kitam, nors ir pačiam geriausiaim tikslui. Nes kitiems tikslams visuomet galėjome rasti kitas progas.

Kada Lietuva atgavo nepriklausomybę, senieji emigrantai sudėjo milijoną, kad tik ta atkurtoji nepriklausomybė stiprėtų. Senųjų lietuvių parama atsistatanciai valstybei buvo didelė. To niekas nepaėmė ir negali paėmėti. Ne kas kitas, o senosios emigracijos lietuviai įsteigė Altą, dar tada, kada mes kentėjome žiaurią maskviško okupanto pirmąją priespaudą.

Ar galim sėsti šūvi, nuo to mes nukrypdamas? Atleiskite, šausiu! Lietuvį Fondui, jau per tiek metų, dar nepavyko surinkti milijono, nors doleriu vertė, patys žinome, virsio kita, kaip anais laikais... Atsižvelgdami į aukščiausius išdestytus faktus, turėtume susirūpinti ir pagalvoti, kokią teisę turime rinkti pinigus Vasario 16 proga kokiam nors kitam reikalui. Rinkdami žaliukus kitam reikalui, ne tik kad užgauname senąją instituciją Altą, kuris rūpinosi mumis, dar tada, gal negalvojančius, jog teks atsitraukti į šį kraštą, bet kartu parodome ir nepasitikėjimą. Prašom pasakyti, ar mes galime drįsti parodyti nepasitikėjimą Amerikos Lietuvių Tarybai, jeigu, kaip aukščiausiai minėjau, ji ko vojo už mus, kada mūsų dar čia nebuvo?

Ankstyvesniosios kartos ateiviai sensta. Pabėgėliai nuo okupanto tolydžio pradeda užimti jų vietas. Tas natūralus ir normalus. Ir pačioje Altoje jau vadovaujamos vietose sėdi naujieji ateiviai. Negi mes jų neremsime?

Kada renkama Altai, kada Balfui, kada renkama Bendruomenei — tas rinkliavas pagaliau, teks suderinti. Argi būtų įmanoma, kad, pavyzdžiui, Balfio vajaus metu būtų pasiūlyta aukotojams aukoti, kam jie nori?...

Jeigu LB apylinkių valdybų ruošiamuose Vasario 16 minėjimuose pinigai būtų renkami Altai, tada LB parodytų savo solidarumą ir įvertinimą veiksniui, kurio buvimu džiaugėmės okupacinių priespaudų metais, ypač, kad tas veiksnys ir šiandien vadovauja Amerikos lietuviams politinėje srityje. Tikėtina, kad tada išsilygintų visi nesklendimai, o tais nesklendimais kaip tik

daugiau maskviškos tėvyinės paverėjėjas.

Paskutinių kelių metų laiko tarpiu nepavyko Altai su Bendruomene susitarti taip, kad abi bendrinės organizacijos būtų viena kitai solidarios. O tas solidarumas daugiau kaip būtinas. Bendruomenės tikslas — tautinis išlikimas, tautinės kultūros puoselėjimas labai lengvai suderintinas su Altos politiniais reikalais. Puikiai žinome, kad šiandien bet koks lietuviškas pasirodymas jau yra politika. Dailininko paroda, atkreipusi amerikonių dėmesį, lietuvių rašytojo veikalas, išverstas į anglų kalbą, lietuviški ansambliai, pasirodą amerikiečių tarpe — viskas yra politika. Menas neatskiriamas nuo politikos.

Šita kultūrinė politika yra Lietuvos Bendruomenės darbas. Žinoma, nešnekančiam apie vidinį lietuvišką išlaikymą. Toks Bendruomenės atsisojimas už Altos pečių, savaime aišku, sustiprina Altos darbą.

Kodėl nesutarti, kodėl ieškoti ne to, kas kam priklauso. Mes visi laukiame to glaudaus Altos ir LB bendradarbiavimo. Tikime, kad, pagaliau, bus išsiaiškinta: Alta ir Bendruomenė, gražiai susitarusios, tikrai gali pasiekti labai mielų išvadų.

O dabar. Gerbiamas Skaitytojai, maloniai Jus kviečiu nepamiršti švietimo Vajaus. Iš šalies girdėti balsų, kad tėvai privalo savąjį atžalyną vieną aprūpinti. Tai nevisai taip. Prisiminkime ir nepriklausomos Lietuvos mokyklas, kur valstybinės mokyklos buvo valdžios išlaikomos, bet ir tai būdavo sudaromi komitetai neturtingesniems mokiniams remti. Nes vyriausybė ir visi puikiai suprato, kad vaikas nepriklauso tik šeimai, tėvams. Vaikas priklauso tautai, jis yra tautos ateitis. Nuo vaiko išlavavimo, išmokyimo, paruošimo ateičiai priklauso ir visos tautos ateinančios laikotarpis. Juo vaikai bus tvirtiau nustatyti eiti lietuvišku keliu, tuo ir savo būsimam atžalynui sugebės perduoti savo tėvų dvasią.

— Vilniuje išleistas naujas neperiodinio leidinio "Muziejai ir paminklai", sąsiuvinys. Turinį plačiai pagerbė P. Galuėnė, daug vietos skirta liaudies menui ir būčiai. Be to, nemaža medžiagos apie restauraciją, archeologiją, užsienio muziejų veiklą ir kt. (E)

HENRIKAS TOMAS - TAMASAUŠKAS

LIETUVIŠKASIS PAMARYS II-oji dalis

6

Kariuomenės reikalams auginami remontų kumeliukai būdavo superkami iš smulkesnių ūkininkų, jiems mokant po 350 iki 400 markių už kumeliuką. Kol tie kumeliukai išaugdavo į kariuomenės reikalams tinkamus remontų arklius, juos dar reikėdavo auginti apie tris metus. Tada, kariuomenės komisijoms radus juos tinkamus, už juos iš išdo būdavo gaunama po 800 iki 1000 markių.

Žymesnių remontų arklių žirgynai Labguvos apskrityje buvo Dorno žirgynas, Didžiųjų Laigėjų dvaro žirgynas, Kapsčiukų (vok. Kapstücken) dvaro žirgynas. Remontų arklių turgai Labguvos apskrityje būdavo rengiami tik Dorno ūkyje ir Laukiškoje. Į čia savo arklius sugabendavo ir kitų žirgynų savininkai. Dornas turėjo 17 veislinių kumelių ir kas metai pagal nustatytą kvotą galėdavo parduoti po 30 arklių. Kad galėtų šią kvotą išpildyti, jis kiekvienais metais pririnkdavo po 15 iki 20 kumeliukų iš Pakalnės apskrities ūkininkų. Dorno žirgyno priežiūra ir kumelių supirkinėjimas buvo pavesta pas jį tarnavusiam geram arklių žinovui Griguliui, kuris šalia tos tarnybos žirgyne dar turėjo ir savo 80-ties margų žemės ūkį.

Kai vienais metais visi iš Dorno žirgyno kariuomenės komisijai pristatyti 18 remontų arklių buvo tos komisijos pripažinti tinkamais ir nupirkti, tos komisijos pirmininkas Dorno užklauso, kur jis tuos visus pirmuosius arklius suranda. Čia Dornas jam prisipažino, jog tai yra jo žirgyno priežiūrėtojo Grigulio nuopelnas, kuris yra geras arklių žinovas ir savo laiku karinė tarnyba yra atlikęs kavalerijos daliniuose. Be

kariuomenės reikalams parduotų remontų, kai kurie eržilai iš Dorno žirgyno tais metais buvo parduoti dar ir eksportui į Rumuniją, Lenkiją ir į kaimyninius kraštus.

CUKRIŲ RUNKELIŲ IR RAPSO AUGINIMAS DVARUOSE

Didžiųjų Šarlaukių dvaro savininku yra buvęs dr. Lepehne. Iš pavarės galima nuspėti jo lietuvišką kilmę, gal Lapėnų, ar Lapienų. Apie 80 iki 100 margų žemės šiame dvare būdavo apsodinama cukriniais runkeliais. Taip pat tam tikra dalis dirvų buvo skiriama pašariniams runkeliams ir bulvėms dėl galvijų. Pašarinių burūkų labai būdavo silosuojami. Šalia šių kul-

tūrų, tiek šiame dvare, tiek ir kituose kaimyniniuose dvaruose nemažai plotai dirvų būdavo apsėjami rapsu. Cukrinių runkelių ir cukraus fabrikus šie dvarai kas metais pristatydavo po 18.000 — 20.000 centnerių.

KITI DVARAI LABGUVOS APSKRITYJE

Dėl savo derlingų žemių, vakarinė Labguvos apskritis stebėtinai buvo ypatingai tankiai nusėta didesniais ir mažesniais kolonistų junkerių dvarais. Vienas toks dvaras yra Bendysių dvaras, besirandęs Kaimių parapijoje. Ykstant į Bendysių dvarą, iš traukinio išlipama Nauckių stotyje. Tiesiog pas dvaro savininkus su reikalais atvažiuojanti svečiai pasitiktų, iš dvaro būdavo pasiunčiama karieta į Nauckių stotį. Iš stoties

Deimeno upės krantinės Labguvos uosto rajone

kelias į dvarą vedė per Kaimių bažnytkaimį su sena gotikos stiliaus bažnytele, pasisėpusią tarp jų supančių didžiulių, lygiai taip pat senų, išsikerojusių medžių.

Kaimių bažnytkaimį pravažiavęs, kelevis turėdavo progos išvysti gana kuriozišką vaizdą. Pora kieta-sprandžių gandrų savo lizdą susimanė sukrutai ne bet kur, bet kaip tik ant pakelės telegrafo stulpo, tarp telefono vielų. Jiems čia taip išsikūrus, tuo reikalu susirūpinusi telegrafo tarnyba pasiuntė specialią komisiją tikslu iširti, ar tokioje neįprastoje vietoje sukrutas lizdas nesudarys kokių komplikacijų. Komisijai viską vietoje apžiūrėjus ir patikrinus, buvo nustatyta, jog dėl to lizdo telegrafo susisiekimas nenukentės ir šiai užsispyrusiai gandrų porai buvo leista netrukdomai ir toliau gyventi tuose savo "namuose", suręstuose tokioje neįprastoje vietoje.

Tuo vaizdu atsistebėjęs, kelevis pagaliau patenka tarp derlingų Bendysių dvaro laukų, po ko netrukus įvažiuojama ir į patį dvarą. Dvaro sodybą vieta parinkta gana žavi, ant Odros (vok. Uder) upės kranto. Dabartiniai Bendysių dvaro rūmai buvo pastatyti 1823 metais, pagal tais laikais madoje buvusį biedermejerių stilių, išsivysčiusį iš prancūzų imperinio stiliaus, bandant sintetizuoti sentimentalai praktišką paprastumą ir elegantiškumą nesivaikanti orumą.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"
JOS VISAD RAŠO
TEISYBE

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
PRITAIKO AKINTUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto.
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą
jei neatsiliepiama, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
daktai antradieniais ir penktadieniais
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryti
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofiso: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir šeštadieniais, uždaryti.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiama, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3544 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadieniais uždaryti.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradienį, ketvirtadienį
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 12 val. o šeštadienį
nuo 9 iki 12 val. Trečadieniais, uždaryta.

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofiso: 2750 WEST 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofiso: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiad.
ir penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatsiliepiama, tai telefonu GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai: Protezai, Med. Bap-
dazai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINAI
"NAUJIESE"

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★
HELP STRENGTHEN
AMERICA'S PEACE POWER
BUY U.S. SAVINGS BONDS
★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

IS PASIENIECIO DIENORAŠCIO

(Tęsinys)

Stoties viršininkas Pečiulis, atnešęs kažkokią knygą ir pa-
prašęs savo įsakymą įrašyti į
ją ir visiems pasirašyti. Tada
jis nebūsiąs atsakingas už trau-
kinių susidūrimą. Šiaip jis
karvių negalys pasiūsti, nes
net 5 traukiniai laukia Daug-
pilyje laisvo kelio. Komitetas
tą įsakymą bijojo pasirašyti.
Gerokai stoties viršininką iš-
kiojo, komiteto nariai aplei-
do jo raštinę. Tik lietuviškai
kalbą vyras pasakė, kad jis
nekaltingas stoties viršininko.
Pasirodė, kad tas pats vykdo-
masis komitetas apie stotyje
esančias karves ir šieno vogi-
mą pranešęs Zarasų — Daug-
pilio enkavedistų įstaigoms ir
net vadinamam valstybės pro-
kurorui, kilusiam iš Utenos
miesto, rusų kilmės asmeniui,
Archypovui.

GRADINSKAS

VIRŠ SIMTO

Radijų, Patefonų, Magnetofonų.

NUO \$8.50

2512 W. 47 St. — FR 6-1994
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTier 6-1882

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 8-8063

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Tel.: HEMlock 4-2413

7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

Jeigu šiais 1971 metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba išvykti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, nes vėliau
jų tikrai pritrūks.

Vladas Rasciauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančią va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Pirmosios dvi jau pilnos, bet liepos 6,
19, 26 ir rugpjūčio 9 d. ekskursijose
dar yra kelios laisvos vietos, bet joms
reikia skubiai registruotis. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į

WALTER RASK - RASCIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 So. Western Ave.

Chicago, Illinois 60643

Tel. 238-9787-8

The Iron Curtain
Isn't soundproof.

She can't come to you for the
truth, but you can reach her
Radio Free Europe does get the
truth through.
Give to Radio Free Europe
Box 1956, Mt. Vernon, N.Y.
Published as a public service in
cooperation with The Advertising Council.

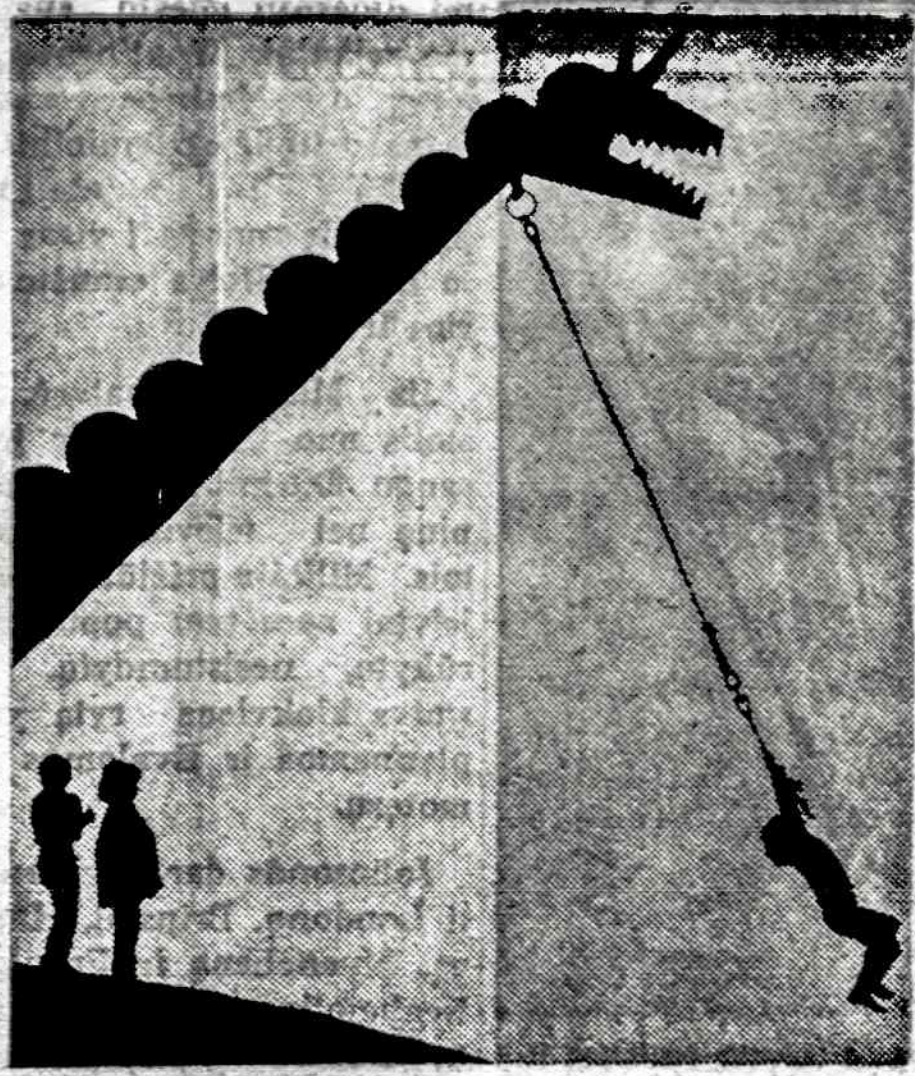
STASYS JUSKENAS

Cia truputį norėčiau stabte-
lėti prie Archypovo. Šis Lie-
tuvos rusas baigęs teisės moks-
lus. Jį daug kas kaltino, kad
buvęs lietuvių edikas ir daug
lietuvių pradžius, atiduoda-
mas juos "liaudies teismams"
bausti. Nežinau, kiek jis lietu-
vių nusikaltė, bet žinau net
kelis atsitikimus, kai įskystus
lietuvis jis kiek galedamas
gelbėjo.

Štai vienas atsitikimas. Tur-
mantų kooperatyvo pinigai bu-
vo pavogti. Beveik visi dirbę
tame kooperatyve tarnautojai,
jau paskirti "liaudies" vyriau-
sybės, liudijo, kad tuos pini-
gus pavogęs vienas iš Lietuvos
nepriklausomybės laikų likęs
tarnautojas. Čia tik reikėjo
surašyti nutarimas ir tas lietu-
vis jau kalėjime sėdėtų. Bet
Archypovas ir labai spaudžia-
mas nesutiko apkaltinti nekalt-
tą lietuvi. Porą savaitių tyrinė-
davo, tardė, aiškino ir paga-
liau išaiškino, kad tuos pini-
gus pasisavino iš Rusijos at-
siųstas kažkoks kooperaty-
vams prižiūrėti pareigūnas.
Šią bylą iš jo enkavedė atėmė
ir ji greičiausiai dienos šviesos
nematė. Tai tik vienas atsitiki-
mas. Tokių ir panašių atsitiki-
mų ir daugiau buvo. Prie
progos apie juos parašysiu. At-
rodė, kad jis pateko, kaip ru-
sų kilmės žmogus į okupanto
pinkles ir tapo jų suterorizuo-
ta aukta. Aišku, kartą į jų pink-
les patekęs, labai jau sunku
iš jų išsinarplioti. Tai tiek
apie Archypovą.

Vykdomam komitetui pas-
stoties viršininką nieko nepa-
šalino apie pietus Turmantė atsi-
rado Zarasų enkavedistas Ni-
kolaj Kalantyr. Šis, matyt,
jau buvo aiškinesis su vykdo-
muoju komitetu ir kitais. Ir
aišku, jie buvo nutarę, kad čia
kažkianis iš nepriklausomy-
bės laikų dar užsilikęs stoties
viršininkas Pečiulis. Eidamas
prie stoties viršininką, Kalan-
tyr atsidėvė visą vykdomąjį
komitetą ir keliasdešimt vie-
tinių gyventojų, daugumoje
ruselių ir žydėlių. Atėjęs į pa-
sienio apsaugos raštinę, visas
išsiraudęs, piktas, pasiėmė du
pasienio apsaugos tarnautojus,
padaręs keiksmų rusiškąją
"priešaišką", nusivėdė juos pas-
stoties viršininką. Susirinku-
siems prie stoties žmonėms ir
vykdomajam komitetui pasaka-
kė, kad jo palauktų. Jis tą sa-
botazhniką Pečiulį atvesias į
aiškė ir sušaudys. Užsita-
sė ir nagana. Susirinkę keikė
vadinamąs fašistus kiek tik
rusiškai galėjo ir mokojo.

Enkavedistas Kalantyr, su
dviem pasienieciais įėjęs į raš-
tinę, stoties viršininkui įsakė
rankas aukštyn iškelti. Patik-
rinęs kišenių dėl ginklo, le-
dė sėdėti ir rankas nuleisti.
Pradėjo nesavimiškai reikšti, sa-
botazhniku ir kitokiais epitetais
vadinti, reikalaujamas be jo-
kių išsiskubėjimų paslaikinti,
kodėl jis "liaudies" turta-
naikinas ir karves neišsiun-
čias į paskyrimo stotis. Stoties
viršininkas, drebančiomis
rankomis išsiėmė iš stalčiaus
sąsiuvinį, padavė Kalantyrui.
Sąsiuvinyje buvo pažymėta,
kiek jis kartų tuo reikalu bu-
vo skambinęs į Kauną. Vilnių
ir net Maskvą, prašydamas
leidimo karves išleisti. O iš
ten vis gaudavo įsakymą —
pirmenybė raudonajai armijai
ir tranzitiniais traukiniais.
Po to jis ramiai Kalantyrui pa-
sakė: "Jeigu turi leisti, tai imk
ir nušauk, bet karves vistik
stotyje turės nusiūpti." Kalan-
tyr, pagriebęs telefono trū-
belę kažkur skambino. Išdė-
tes karvių reikalą jis tik kla-
usėsi ir kartojo: "Poniatno. Tak
tovariše" — suprantama, taip
drąsė.

Omahos, Nebr. mokyklos kieme labai populiarų supynę, pakabiną
po vikingų laivo "Tanfr" modelio papuošalo — sibino kaktų.

Išėjo iš stoties viršininko raš-
tinės net neatsisveikinęs, bet
jau ramutis kaip nekaltas avi-
nelis.

Įėjęs į susirinkusių žmonių
tarpą, vėl pakėlęs balsą aiški-
no, kad kol bus nors vienas iš
fašistinių laikų užsilikęs tar-
nautojas, tai būsimi tokia be-
tvarkė. Nušauti jis dar nega-
lėjo, nes tai gali atlikti tik
teismo įsakymu.

Tai, matot, savo įvestą be-
tvarkę ėmė ir suvertė kažko-
kiems fašistams. Vėliau jau
visi sužinojo, kad perėmus
galutinai į rankas visą valdžią
"tikriesiems ir geriausiems iš
geriausių liaudies sūnams ir
dukroms" apie kokią nors be-
tvarkę nei vienas nedrįso nei
cypelti. Tuos tuoj sutvarkė.
O tos betvarkės didesnės ir ne-
galėjo būti.

Po Kalantyro "vizito" tuo-
jau atlekė lengvąja mašina iš
Daugpilio du enkavedistai.
Bet jie, pasikalbėję su stoties
viršininku ir dar su Turman-
tuose buvusiu Kalantyrui, iš-
važiavo.

Vakarop Turmantuose atsi-
rado ir vadinamas prokuroras
Archypovas. Jis ramiai apie
karvių užlaikymą stotyje pasi-
kalbėjo su stoties viršininku ir
apklusinėjęs "šieno vagilius"
užėjęs į vykdomąjį komiteto
būstinę pasakė, kad ne stoties
viršininką ar šieno vagis, bet
visą vykdomąjį komitetą per-
duosias "liaudies teismui". Jų
pareiga buvusi pasirūpinti
liaudies turtu ir badaujančiais
stotyje gyvuliais. Girdi, stoties
viršininkas apie esančią
stotyje gyvulius jiems buvo
pranešęs. Apie šieno vogimą
Kalantyrus tik numykė ir nieko
nepasakė.

Rytojaus ankstyvą rytą prie
stoties atvyko kelių moterų
su kibirais karvių milžni ir at-
vežė rogėse prikrauto šieno ir
šaudų. Bet jų paslauga jau
nebebuvo reikalinga, nes tą
pačią naktį gyvuliai buvo pa-
siūsti iš Turmantos stoties. Ne-
tikiau, kad tos nelaimingos
karvelės pasiekė joms skirtą
vietą.

O stoties viršininkas Pečiulis
tik laukė tos dienos, kada-
galės nuo tos tarnybos atsi-
sakyti.

(Pabaiga)

DETROIT, MICH.

Trumpos žinios

L. B. Detroito apylinkės
abi lituanistinės mokyklos ge-
gužės mėn. 9 d. L. namuose su-
ruošė motinos dienos minėjimą.
Minėjimo programą paruošė
abiejų mokyklų mok. vedėjai:
Stefanija Kaunelienė ir Kostas
Jurgutis. Kiekviena mokykla
savo programą atliko atskirai.
Dainoms vadovavo Pranas Za-
ranka, šokiams Albina Atkoči-
tėnė. Programa pravedė mok.
Daugnolė Jurgutienė.

Reikia pasidžiaugti, kad pa-
gal savo amžių mokiniukai savo
roles atliko pasigeretina ir už

tai gavo daug apdovanojimų. Pa-
gerbti motinoms mokinukės
kiekvienai motinai prisiėgė po
gėlelę. Publikos prisirinko pil-
nutėlė salė.

— Ciurlionio ansamblio gastro-
lė į Detroito jau čia pat, gegu-
žės mėn. 16 d. 3 val. p. p. Crest-
wood gimnazijos salėje (1501
m. beech Daly) Rengėjai, kaip
jau žinome, Detroito Šaulių But-
kaus ir Jūrų Šaulių kuopos jau
visai pasiruošę laukia publikos
gausiai atsilankant. Visi iki vie-
no į Ciurlionio ansamblio kon-
certą. Taipgi nepamirškite at-
sivesti ir savo pažįstamus ame-
rikiečius.

— Kultūros klubo vadovybė
praneša, kad šiais metais ruoš
rašytojų pagerbimą. Laiką ir
vietą pranešime vėliau.

D. L. O. C. Valdybos pa-
stangomis prie visų trijų para-
pijų, ir L. Namuose, Brazilskų
gelbėjimo reikalu š. m. gegu-
žės mėn. 9 d. buvo parašyti
Turkų vyriausybės atstovams
94 laišku. Laiškų rašymas tę-
siamas ir toliau.

DLOC Valdybos posėdis
įvyks gegužės mėn. 15 d., šeš-
tadienį, 12 val. Visi valdybos na-
riai kviečiami dalyvauti, nes su-
sitarė daug svarbių ir skubių
klausimų. A. Miežis

Streikuos padavėjai

Čikagoje streikuoti rengiasi
restoranų ir didesnių kavinų
padavėjai ir bartenderiai. Jų
unija reikalauja didesnių algų.
Vyrai padavėjai gauna dabar
7.28 dol. per dieną, o moterys
— 6.54 dol. Unija reikalauja
10.50 vyrams ir 10 dol. mote-
rims. Virėjų algos turėtų pa-
kilti iš 20.14 per dieną iki 25.55
dol. Bartenderiai dabar gauna
16.78 dol. per dieną, o nori
gauti 21.70 dol. Jų algos dides-
nės už padavėjų, nes jie ma-
žiau gauna "tipsu" iš svečių.

Daugiau narkomanų

Cook apskrityje šerifas Ri-
chard Elrod paskelbė, kad
prieš apskrities policiją tu-
rėjo 174 bylas dėl nelegalaus
vaistų ir narkotikų naudojimo.
Prieš 5 metus tokių bylų
tebuvo trys. Labai padidėjo
vandalizmo nusikaltimai — net
dvigubai. Iš kitos pusės suma-
žėjo žmogudystės ir prievar-
tavimai.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Chicago: Lietuvių Milių ir Na-
liukų Klubas susirinkimas įvyks ge-
gužio 14 d., penktadienį 8 val. vak.
Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St.
Valdyba prašo visus narius ir neres-
trus susirinkti. Apsvarstysime atei-
ties veiklą, išgarsite komiškos prane-
šimus. Po susirinkimo įvyks valės,
grojant Joniko orkestrui.
M. Urbetis, rašt.

— SLA 134-tos Moterų Kuopos pik-
nikas įvyks sekmadienį, gegužės 16 d.,
Brugulienės sodė, Willow Springs.
Sokiams gros George Joniko orke-
stras. Bus skanių užkandžių, veiks bo-
lės, Malonai kviečiame visus at-
liankyti ir praleisti popietę gamtoje
su mumis.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikas ant-
sąjūdos ir įmponuodas
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220
SKAITYK PATS IR PARAGING
KITUS SKAITYTI
NAUJIESE

SKAITYK "NAUJIESE" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS.

GUŽAUSKU

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonas: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonas: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6345 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

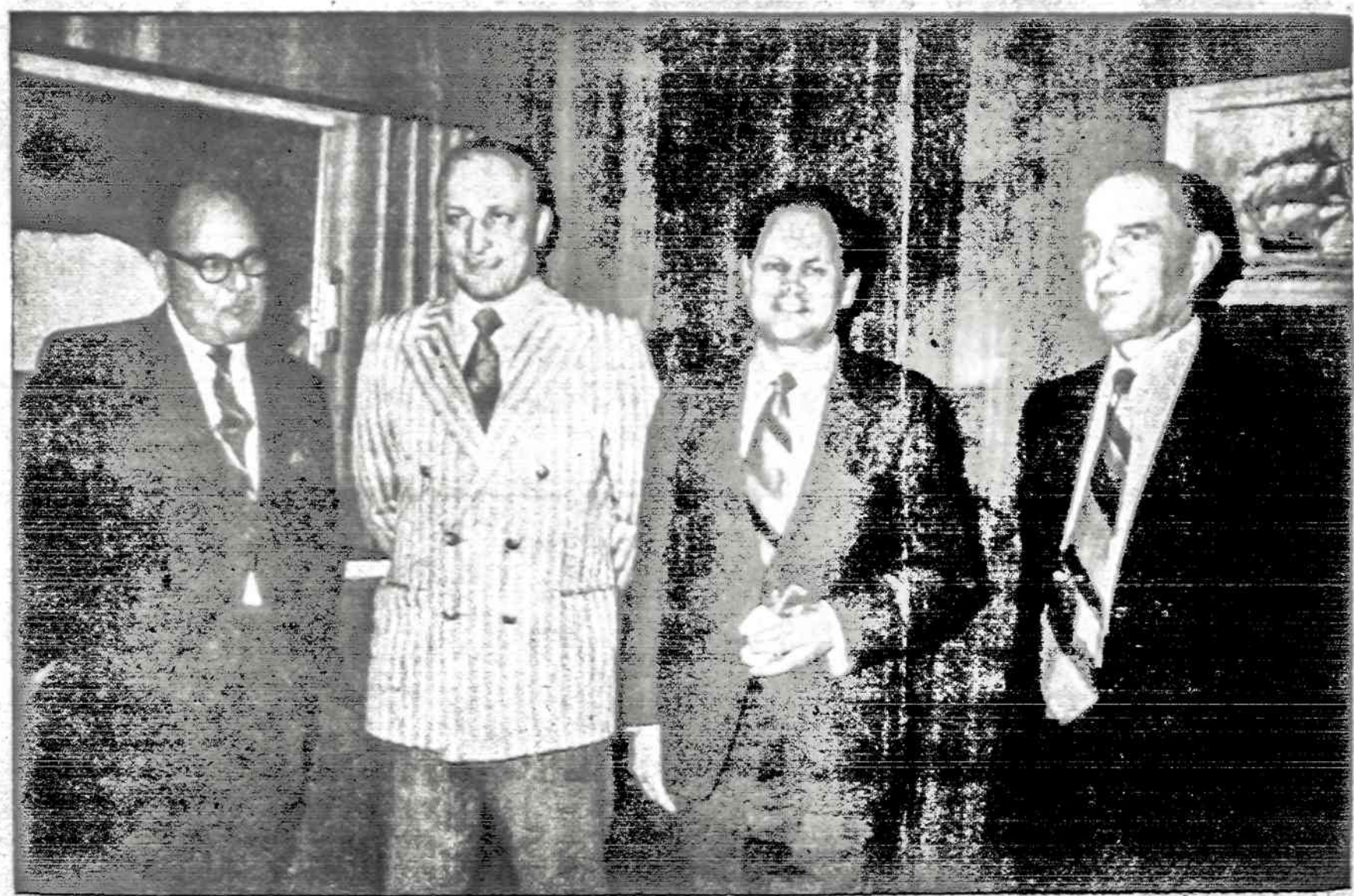
10821 So. MICHIGAN AVE.

Phone Commodore 4-2228

649 EAST 162nd St.

Phone Commodore 4-2228

South Holland, Illinois

IV Dainų šventės lėšų komisijos suruošame cocktail party dainų šventės rėmėjams, Sharko - East restorane balandžio 16 d. Chicagoje, iš kairės į dešinę John Evans, Gregory Sharko, vakaro mecenatas, dr. G. Balukas, vykd. kom. pirm. ir inž. Aleksandras Traška. Dainų šventė įvyks liepos 4 dieną International Amphitheatre, Chicagoje.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Nužudė moterį

Čikagos Old Town apylinkėse į vieną namą įsibrovė plėšikas ir nušovė 21 metų merginą Elizabeth Feeley. Būte kar-tu su ja buvo dar penki asme-nys. Plėšikas surinko iš visų pinigų — 220 dol. ir šaltai iš-

Padidės mokesčiai miesto švietimui

Springfieldo atstovų rūmų švietimo komitetas nutarė pa-didinti Čikagos mokyklų rei-ka-lams skiriamą sumą dar 27.5 milijonais dolerių. Tą su-nys. Plėšikas surinko iš visų pinigų — 220 dol. ir šaltai iš-

GEROS DOVANOS

Šios knygos parduodamos dabar "Naujienose" su didėlimis nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. \$3.00
Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00
Minkštais viršeliais tik \$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. \$1.50
Kelionės po Europą išpūdziai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštų, atsuntus čeki arba money order.

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

SODYBŲ PIEVELES

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pie-velė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šestoko knygelė, kuri vadinasi

SODYBŲ PIEVELES

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pieveles. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręsti ir prižiūrėti. Naujienos šią knygelę parduos. Užvažiavusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsiųsti \$1.50 čeki arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsim. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

BRIGHTON

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HOME
LOANS

INSURED
SAVINGS

Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, ILL. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSYLTORG)

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, ILL. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobilai,
maistas, doleriniai sertifikatai.
E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo
įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

mi didesnių miestų susisieki-mo reikalai. Ypatingai jis su-izavėjo Maskvos viešuoju transportu ir požeminiais trau-kiniais. Ten autobusai esą pigesni ir nuveža į visas mies-to dalis. Stotys esančios šva-rios ir gražios.

Jis Maskvoje patyrė, kad stotis nuo vandens ir teršėjų saugo 400 milijonų, apsirū-pinę net televizijos kameromis. Milicija prižiūri, kad ke-leiviai nemėtytų popierių, ne-rūkytų, nesistumdytų. Visos stotys kiekvieną rytą yra iš-plaunamos ir išvalomos būriu moterų.

Johnsonas dar nori aplankyti Londoną, Briuselį, Hambur-gą, Muencheną ir Frankfurtą. Neabejotina, kad jis ir tų mies-tų susisiekimą, palyginus su Či-kagos, gerai įvertins.

TRUMPAI

— Kun. V. Martinkus, Balfo CV pirmininkas atvyksta Čika-gon ir šį penktadienį, gegužės 14 d. 7 val. vakare Jaunimo Centre susitiks su Balfo direk-toriais ir Balfo Čikagos apskrities veikėjais pasitarime šalpos reikalais.

— Gegužės 4 d. buvo paskelb-ta, kad dail. V. Balukienės ini-ciatyva Čikagoje steigama lietuvių dailininkų draugija. Dailininkė prašo patikslinti, kad steigiama yra moterų dailininkų draugija, į kurią prašomos visos moterys, studijavusios ar studijuojančios meną, įsirašyti, paskambinant jai tel. 239-4683. Jau sudaryta moterų grupės valdyba, kurioje be V. Balukienės yra Dalia Reiklytė, Alek-sandras, Marija Ambrozaitienė, Zita Sodeikienė ir Aldona Labo-kienė.

— Čiurlionio Ansamblio kon-certas Detroito lietuviams įvyks gegužės 16 d. 3 val. Crestwood aukšt. mokyklos auditorijoje, 1501 No. Beech Daly Rd., Dear-born Heights. Detroito lietu-viai savo dalyvavimu parems Čiurlioniečių reprezentacinę ke-lionę į Pietų Ameriką.

— Vėjūnė Švotelytė, Balti-more, Md., vadovauja tautinių šokių grupei, kuri yra mėgia-ma ne tik lietuvių, bet ir ameri-kiečių. Grupėje dalyvauja ame-rikiečiai yra taip pat geri šokė-jai ir mūsų tautinio meno pro-pagatoriai.

— SLA 342 kuopa, Easton, Pa., ruošia plačios apylinkės lie-tuviams gegužinę - pikniką ge-gužės 30 d. Vilhaus Žiogo ūky-jė, R. D. 1, Orefield, Pa.

— Birutė Motiejūnaitė, Gedi-minas Mažeika ir Algis Avizie-nis mokosi Vasario 16 gimnazi-joje, Vokietijoje. Jų tėvai gy-vena Amerikoje. Iš Amerikos ten yra ir mokytoja Aldona Ra-gelytė.

— Sol. Vanda Stankienė or-ganizuoja naują jaunimo tau-tinių šokių grupę "Žilvytis". Organizatorė turi patyrimą šioje srityje kas garantuoja gerą pasisekimą ir gerą gru-pės ateitį. Grupė parodė dide-lį susidomėjimą lietuvištos mokyklos užbaigęs ar jas bai-giantis jaunimas.

— Šv. Kazimiero Lietuvių Ka-talikių Kapinių svarbiems reika-lams aptarti šaukiamas lietuviškos visuomenės susirinkimas šį sekmadienį, 2 val. po pietų, Ga-gė Parko auditorijos salėje, prie Western ir 55-tos gatvės.

Visi kviečiami dalyvauti svar-biuose sprendimuose.

Penktadienį šiuo reikalu kal-bės Bendruomenės Lietuvių Pa-sauliečių teisėms apsaugoti šv. Kazimiero Lietuvių Kapinės Komiteto pirmininkas Algis Regis per Margučio ir Sophie Barcus radiją. (Pr.)

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

WE NEED YOU!!
LIVE IN
COMPANIONS
HOUSEKEEPERS -
MAIDS
(Domestic)

FULL OR PART TIME
CALL — 332-6707
UPJOHN - HOME MAKERS
22 W. MONROE ST.

SECRETARY

SECRETARY TO DISTRIBUTION
MANAGER FOR INDIVIDUAL
WHO HAS TYPING AND SHORT-
HAND SKILLS. IF YOU HAVE
TRAFFIC EXPERIENCE THIS IS
DESIRABLE. EXCELLENT START-
ING SALARY AND FRINGE BEN-
EFITS. YOU WILL BE WORKING
FOR ONE OF THE TOP 500
COMPANIES.
CALL PERSONNEL, 878-2579

LEAF BRANDS DIV.

W. R. GRACE CO.
1111 N. Cicero Ave., Chicago
CTA TO OUR DOOR

TYPIST

Be a specialist. No experience ne-
cessary. 35 hour work week. Paid va-
cation. Free group insurance. Ex-
cellent working conditions. Near Loop
location. Good transportation.
Phone Miss BLUE at
686-0788

KEY PUNCH OPERATOR

TYPIST WILLING TO LEARN
Age is no handicap.
\$5 a week to start.
Willmote location.
Phone for appointment.
Mr. BOCK, 256-3538.

EXPORT TYPIST —

Ocean freight forwarder
— O'Hare area
678-4320
MANNY GUERRERO

STENOGRAPHER

Must be able to use electric IBM
typewriter, shorthand, accurate. Ex-
cellent working conditions. Vacations,
pension plan, other benefits.
Call Mr. A. T. BONUCHI
after 9:00 A. M.
MO 6-4114

YOUNG WOMAN

Age 20-30. Experienced. General
housework, some laundry. Beautiful
large room, T. V., private bath, other
help. No child care, 1 yr. minimum,
top wages, paid vacation. Lovely
Northshore residence.
Call 444-4068 after 7 P. M.
527-3090 days

Nepaprastas Susirinkimas

Šeštadienį, gegužės 15 dieną,
6 val. vak., Lietuvių Tautinių
Namų laikinojoji būstinė, 7108
So. Rockwell Ave., Chicagoje,
šaukiamas Lietuvių Tautinių
Namų narių ir prijauniančių

nepaprastas susirinkimas,

kurio metu bus pristatytas nau-
jai užpirktais pastatas ir pa-
tiektas šiam pastatui pertvarkyti
planas bei samata.

Po susirinkimo (7 val. 30
min.) bus bendra LTN narių ir
jų bičiulių vakarienė. Vakarie-
nės programą praves aktorius
Kazys Veselka.

Maloniai kviečiami visi nariai
su šeimomis ir prieteliais mini-
mame susirinkime - vakariene-
je dalyvauti. (Pr.)

◆ Pamatyti, išmėginti ir iš-
sirinkti dovaną mokyklai bei-
giančiam geriausiam ten, kur gali
lietuviškai susikalbėti, įsistai-
kinti — pas Gradinską. Pas ji
yra patys aparatai, ne jų kata-
logai. Matai ką perki, nusipir-
kęs — tuoj gauni. Adresas:
2512 W. 47th St., Chicago, ILL.
Tel. FR 6-1998. Skelbimas Nau-
jienose kasdieną. (Pr.)

◆ Venecuelos Lietuvių Dra-
gija rengia Motinų pagerbimo
pobūvį gegužės 15 d. šeštadi-
nį, Balio Pakšto salėje, 3800 S.
California Ave. Motinų pager-
bimo programą atliks Venecue-
los lietuvių jaunimas. Šokiama
gros Balio Pakšto orkestras.
Bus šilta ir šalta vakarienė.
Veiks bufetas. 7:30 val. vakare.
Auka — \$6.00.

Bilietus galima įsigyti pas
valdybos narius ir telefonais:
458-8345 ir 776-3727. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIŠIAMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIO PIRKIMAS PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

SKUBIAI parduodamas mūrinis na-
mas: maisto krautuvė ir du butai
Brighton Parke.
2 BUTAI ir šalia tuščias sklypas
Brighton Parke.
BIZNIO PATALPA ir 3 butai Gra-
fiai atrodantis mūrinis namas Mar-
quette Parke.

SIMAITIS REALTY

2737 WEST 43 STREET
CL 4-2390

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapols
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

DAŽAU NAMUS

IS VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
L. RUDIS Tel. CL 4-1050

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

Namų, automobi-
lių, gyvybės, svei-
katos ir biznio.
Patogios išsimokė-
limo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

BUTŲ NUOMAVIMAS

SAVININKAMS NEMOKAMAI
Namų pardavimas, pirkimas,
įvairūs draudimai.
BUD'S REAL ESTATE
BALYS BUDRAITIS
4307 So. Kedzie, Chicago
TEL. — 254-5551
1339 State St., Lemont, Ill.
TEL. — 257-5542

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BIČIULIS

PAVASARIO PLANAS

GRAZUS LOTAS Marquette Parke.
STILINGA mūro rezidencija. 10
kambarių pajamom ar sau gyventi.
Mūro garazas. Arti Marquette Parke
ir Kedzie. \$24,500.
KAIP SALDANIS gražus šviesus
apstatomasis mūras ir mūro gara-
žas. 2 blokas nuo Marquette Parke.
Virš \$7,000 pajamų. Jei suspėsite —
tik \$47,700.
AR 14,000 DOL. PAJAMŲ kasmet
nėra turtas iš apyaujo apartament-
inio mūro geroj vietoj su lengva pas-
kola? Kaina 76,900.
9 KAMBARIŲ pajamų mūras, nau-
jai sutvarkytas. Gražus, ramioj gat-
vėj. Kaina \$19,000.
GRAZI 15 METŲ REZIDENCIA.
6 kambarių mūras, 2 vonios, naujas
garazas, prieš šalį Marquette Parke.
2 BUTŲ tvarkingas mūras, 2 auto
garazas, \$29,500.
TVIRTŲ 2 MŪRAI Brighton Parke
Virš \$16,000 pajamų metams. Su nuo-
aida už \$51,000.
4 BUTŲ MŪRAS, naujas gazu šildy-
mas, gera vieta. Rintam pirkėjui,
vertas \$44,000.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

1 1/2 AUKŠTO 12 metų mūrinis. Si-
lima gazu, centrinis šildymas, gražiai
įrengtas rūsys, 2 auto garazas, beveik
dvigubas sklypas. Apylinkė 47tos ir
Pulaski. \$37,500.

2 PO 5 MŪRINIS. Nauja šiluma ga-
zu, aluminijaus langai, 2 automobilių
garazas, Marquette Parke. Tik
\$28,900.

3 MIEGAMŲ apyaujis mūras. Si-
lima gazu, aluminijaus langai, centri-
nis šildymas, 2 automobilių garazas,
71-mos ir Troy apylinkėje. \$29,000.

4 MIEGAMŲ mūrinis. Karšto
vandens šiluma gazu, 2 auto garazas,
Marquette Parke. \$23,500.

12 BUTŲ 4 metų mūras. Radiant
šiluma gazu, aluminijaus langai, 12
automobilių pastatyti vieta. Platus
sklypas. Virš \$24,000 pajamų me-
tams. Pietvakarių priemiestyje. —
\$175,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

NATIVITY PARISH

New low price on an exceptional brick
bungalow. 6 rooms, 1 1/2 bath, 2 car
brick garage.
Near 72nd and Whipple.
Call Mrs. RITNER HE 4-4300
McKEY & POAGUE
3145 W. 63rd STREET

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus vi-
su rusių namo apsildymo pečius ir
air-conditioning į naujus ir senus na-
mus. Irengiu vandens boilerus ir
stogų rinas (gutters). Darbas atlie-
kamas greit, sąžiningai ir garantuotai.
Apskaičiuojami nemokamai.
Turite leidimus dirbti mieste ir
užmieste.

DOMAS ZUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

BUY U.S.
SAVINGS
BONDS

WHERE YOU BANK OR WORK